یادداشت

شروع مجدد جنگ قیمتی در بازار نفت میان ایران و عربستان

میثم کاکاوند
کارشناس ارشد و تحلیلگر اقتصادی

● از بیش از یک سال قبل که به دنبال توافق فریز نفتی، اعضای اوپک بر سر لزوم افزایش قیمت‌های نفت در بازار به اجماع رسیده بودند، اعضا دیگر از تخفیفات نفتی رایج برای ترغیب مشتریان خود استفاده نمی‌کردند.

این هم‌گرایی به نوبه خود از جنگ قیمتی میان تولیدکنندگان جلوگیری کرد. بااین‌همه نتیجه مثبت توافق فریز نفت که قیمت نفت را به بالاترین سطح ممکن از سال ۲۰۱۴ میلادی به این‌سو افزایش داد، سبب شد که کشورها دیگر آن حساسیت ویژه را برای جلوگیری از کاهش قیمت نداشته باشند.

آژانس بین‌المللی انرژی نیز می‌گوید که تقاضای جهانی برای نفت می‌تواند به نزدیک صد میلیون بشکه در روز در سال جاری افزایش یابد؛ بنابراین اگرچه در گذشته تولیدکنندگان نگران حجم بالای تولید بودند؛ اما اکنون هراس آنان از این موضوع است که تقاضا از عرضه پیشی گیرد و درحالی‌که قیمت‌ها رو به افزایش است، نتوانند تقاضای ایجادشده را برای خود جذب کرده و سهم خود را از بازار حفظ کنند. اکنون اعضای اوپک با تهدید تولید فزاینده از سوی کشورهای غیراوپک مواجه شده‌اند و تلاش می‌کنند جای پای خود را در بازارهای بزرگ ازجمله در چین و هند به واسطه تخفیفات نفتی مستحکم کنند. ایران نیز تخفیفاتی را به‌ویژه به مشتریان آسیایی خود داده است؛ ازجمله تخفیف یک‌دلاری برای هندی‌ها که به‌تازگی اعمال شده است.

از سوی دیگر ایران با مسئله تحریم‌ها و زمزمه‌های خروج آمریکا از برجام نیز روبه‌رو است که اهمیت حفظ بازارهای نفت را برایش دوچندان می‌کند. براساس‌این وزیر نفت ایران اعلام کرد هر کاری لازم باشد برای مقابله با تهدیدات ترامپ خواهیم کرد و ممکن است قیمت‌های سیاسی را نیز اعمال کنیم. با این شرایط به نظر می‌رسد شاید با برهم‌خوردن برجام و اعمال تحریم‌های نفتی ایران برای افزایش صادرات نفت خود، تخفیف‌های بیشتری نیز به مشتریان خود ارائه کند.

عربستان نیز تسهیلات و تخفیفاتی را به مشتریان خود داده است. شرکت آرامکو قیمت فروش رسمی برای نفت «عرب لایت» تحویل در آوریل را به میزان ۵۵ سنت کاهش داد و به ۱،۱۰ دلار در هر بشکه بالای قیمت پایه خاورمیانه رساند. این نخستین کاهش قیمت از سوی این شرکت دولتی از آگوست سال گذشته به شمار می‌رود.

همچنین آرامکو قیمت نفت برای منطقه اروپای شمال غربی و مدیترانه را کاهش داد و قیمت گریدهای لایت و اکسترا لایت برای آمریکا را کمتر کرد. بنابراین هرچند بازار نفت اکنون به تعادل نسبی رسیده است؛ اما مسئله نگران‌کننده این است که جنگ قیمتی که در سال‌های قبل از سال ۲۰۱۴ میان تولیدکنندگان به راه افتاده بود، دوباره بالا بگیرد. در آن مقطع زمانی قیمت‌های نفت عموما بالای صد دلار بود و همه تولیدکنندگان نفت با آسودگی خاطر به خاطر وجود سطح بالای قیمتی در بازار، برای افزایش سهم خود از بازار تخفیفات نفتی به مشتریان نفت خود را افزایش داده و در این زمینه جنگ قیمتی به راه افتاد. اکنون نیز این نگرانی پیش آمده است که شرایطی مشابه سال‌های منتهی به سال ۲۰۱۴ تکرار شود. در مجموع به نظر می‌رسد اصلاح قیمت‌ها که از سال گذشته کلید خورده، انگیزه ایران و عربستان را برای ازسرگیری تخفیفات نفتی بیشتر کرده است. این می‌تواند در بدبینانه‌ترین حالت به دلیل اختلافات سیاسی دو طرف جنگ قیمتی را که در سال ۲۰۱۴ بود، درباره بازگرداند؛ اتفاقی که هرچند به طور مقطعی شاید منافع هریک از طرفین را تأمین کند؛ اما مطمئنا در پایان، هر دو طرف از آن آسیب خواهند دید. بنابراین به نظر می‌رسد بهترین راهکار این است که قبل از آنکه اختلافات دو طرف زیاد شود، طرفین به سازوکار توافق در چارچوب اوپک بازگردند و پنجره گفت‌وگوهای دوجانبه نفتی را نبندند.

خبر

ابلاغ اصلاحیه قانون بودجه سال ۱۳۹۷ توسط رئیس‌جمهور

● حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر حسن روحانی رئیس‌جمهور، اصلاحیه قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور را برای اجرا به سازمان برنامه‌وبودجه کشور ابلاغ کرد. به گزارش ایسنا، در متن ابلاغیه رئیس‌جمهور خطاب به سازمان برنامه‌وبودجه آمده است که پیرو ابلاغیه «قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور»، به پیوست اصلاحیه مجلس شورای اسلامی در اجرای اصل صدوبیست‌وسوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

۱۲۸ نهاد اقتصادی بدون شفافیت

ادامه از صفحه ۴

دو صندوق بزرگ بازنشستگی کشور یعنی سازمان تأمین اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح نیز عضو این سامانه نشده‌اند. خودروسازان بزرگ کشور هم از غایبان بزرگ این سامانه هستند و جالب اینکه برخی بانک‌ها هم تمایلی به دسترسی کاربران به اطلاعاتشان ندارند.

حاضران غایب

به جز آنها که به کلی قید عضویت در این سامانه را زده‌اند و حاضر نشده‌اند فرصت ارائه اطلاعات به شهروندان را فراهم کنند، دیگرانی هم هستند که اگر چه عضو سامانه‌اند اما یا به سؤالات شهروندان پاسخ نمی‌دهند یا پاسخی که می‌دهند حاوی اطلاعات درخواستی سؤال‌کنندگان نیست! ما برای سنجش میزان پاسخ‌گویی این دستگاه‌ها سه درخواست خطاب به سه دستگاه مختلف ارسال کردیم و در انتظار پاسخ آن نشستیم. اولین درخواست کسب اطلاع ما از بانک مرکزی بود. بانک مرکزی برابر قانون موظف به پیگیری تخلفات بانک‌هاست و ما خواستار ارائه اطلاعات این پیگیری‌ها شامل مکاتبات اداری، شکایات صورت‌گرفته و نتایج آن شدیم. این درخواست ۲۰ دی ماه ۱۳۹۶ در سامانه ثبت و ۱۰ روز بعد با پاسخ بانک مرکزی روبه‌رو شد. در این پاسخ آمده بود: «به اطلاع می‌رساند، بانک مرکزی براساس قوانین و مقررات، وظایف نظارتی خود را انجام و گزارشات لازم را برای مقامات این بانک و درصورت لزوم برای سایر مراجع ذی‌صلاح ارسال می‌نماید». به عبارت دیگر بانک مرکزی در پاسخ به ما گفت که دلیلی برای ارائه این اطلاعات به ما نمی‌بیند؛ پاسخی که عملا تفاوتی با پاسخ‌ندادن نداشت. درخواست دوم ما در همان روز خطاب به بنیاد شهید و امور ایثارگران ارسال شد و از این بنیاد خواستیم صورت مالی مجموعه اقتصادی کوثر را در اختیار ما قرار دهد. سه روز بعد بنیاد شهید در پاسخ به این درخواست اعلام کرد که سازمان اقتصادی کوثر درگاه مجزایی از آن بنیاد دارد و باید درخواستمان را خطاب به این سازمان اقتصادی بنویسیم. یکم بهمن ۱۳۹۶ ما این درخواست را مستقیما خطاب به سازمان اقتصادی کوثر نوشتیم اما تاکنون که نزدیک به چهار ماه از آن تاریخ گذشته، پاسخ سؤال خود را دریافت نکرده‌ایم. در هفتم اسفند ۱۳۹۶ درخواست بعدی خود را خطاب به صندوق بازنشستگی کشوری نوشتیم و درخواست کردیم اطلاعات دریافتی مدیران این صندوق بزرگ بازنشستگی کشور را در اختیار عموم قرار دهد. این پاسخ نیز پس از گذشت نزدیک به سه ماه تاکنون بی‌جواب مانده است و به نظر می‌رسد باید صندوق بازنشستگی کشوری را نیز جزء حاضرانِ غایب این سامانه بدانیم. به عبارت دیگر هیچ‌کدام از درخواست‌های ما برای کسب اطلاعات لازم از این سه دستگاه با موفقیت همراه نبود.

نهادهایی که به سامانه متصل نشده‌اند

نام سازمان یا دستگاه	نام سازمان یا دستگاه
شورای پول و اعتبار	شرکت نورد و لوله اهواز
پژوهشکده پولی و بانکی	شرکت نوین‌الکترود اردکان
مؤسسه عالی بانکداری ایران	شرکت معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران
شرکت نساجی هلال (وابسته به هلال احمر)	مجتمع سنگ آهن سنگان
مجتمع دارویی و درمانی هلال ایران	مجتمع معدنی صنعتی طلای زرشوران
شرکت ارتباطات زیرساخت	مرکز تحقیقات فراوری مواد معدنی ایران
سازمان اموال تملیکی	مرکز تحقیقات مواد معدنی غرب کشور
سازمان بورس و اوراق بهادار	منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر لامرد
سازمان حسابرسی	منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی‌بر پارسیان
شرکت سهامی چاپخانه دولتی ایران	منطقه ویژه اقتصادی کاشان
شرکت مادر تخصصی دارویی و تجهیزات پزشکی	ایران‌خودرو
سازمان غذا و دارو	بهینه‌گستر آریاطب
بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	توربین‌توان‌گستر ایرانیان
سازمان بنادر و دریانوردی	تولیدی منیزیم‌گستر اریش
سازمان ملی زمین و مسکن	دانش‌بافت البرز
سازمان هواپیمایی کشوری	دریا دانش فناور پارس
شرکت عمران و بهسازی شهری ایران	ریخته‌گری ماشین‌سازی تبریز
شرکت سهامی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران	سایپا
شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)	صنایع کشتی‌سازی عظیم گسترش هرمز
شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (هما)	غشا گستر دالاهو
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی	فولادکار سیستم اسفراین
شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران	لاستیک نیکرو گسترش
شرکت مادر تخصصی سهامی عمران شهرهای جدید	لوله‌گستر اسفراین
شرکت عمران و بهسازی شهری ایران	مجتمع صنایع لاستیک پیشرو زاگرس
صندوق حمایت از قهرمانان و پیش‌کسوتان	مجتمع صنعتی اسفراین
شرکت توسعه و اماکن ورزشی	مجتمع کشتی‌سازی و صنایع فراساحل ایران
سازمان نقشه‌برداری کشور	مدیریت طرح‌های صنعتی ایران
شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی	مرکز گسترش فناوری اطلاعات (مگفا)
صندوق مرمت و بهره‌برداری از بناهای تاریخی	نساجی قائمشهر
کانون جهانگردی و اتومبیل‌رانی جمهوری اسلامی	پاک‌مایه کرمانشاه
شرکت توسعه گردشگری ایران	پژوهشکده میکروالکترونیک ایران
صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور	پیمانکاری عمومی گسترش انرژی نوین
صندوق نوآوری و شکوفایی	کاغذ و اسکناس پاکستان
شرکت تولید محصولات کشاورزی دامی	گروه توسعه شیرآلات صنعتی نیک‌گستر
بنیاد تعاون وزارت دفاع	گروه ماشین‌سازی تبریز
سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح	گسترش الیاف شیشه مرند
سازمان صنایع دفاع	گسترش سوخت سبز زاگرس
شرکت سهامی صنایع الکترونیک ایران	گسترش صنایع آریا تایر هامون (سهامی خاص)
سازمان صنایع هوایی نیروهای مسلح	گسترش کاتالیست ایرانیان
صندوق حمایت از توسعه صنایع الکترونیک	شرکت صنعت آب و برق
مرکز آموزش بازرگانی	شرکت مادرتخصصی تولید نیروی برق حرارتی
شرکت بهره‌برداری بوکسیت دابولا- توگه	شرکت سهامی مادرتخصصی مدیریت منابع آب
شرکت المهدی- هرمزال	شرکت سهامی مادرتخصصی مهندسی آب و فاضلاب
شرکت سنگ آهن شرق ایران	شرکت مادرتخصصی ساتکاب
شرکت صنعتی، بازرگانی I.C.S	شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران
شرکت فولاد مبارکه اصفهان	صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون
شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب	سازمان تأمین اجتماعی
شرکت مس شهر بابک	شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا)
شرکت ملی صنایع مس ایران	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
شرکت آلومینیوم ایران	بانک تجارتی ایران و اروپا
شرکت البرز غربی	بانک حکمت ایرانیان
شرکت بازرگانی و خدمات صنعتی فولاد اهواز	بانک مهر اقتصاد
شرکت بین‌المللی مهندسی ایران (ایریتک)	بانک پاسارگاد
شرکت توسعه خدمات بازرگانی نورد ایران	بنیاد مستضعفان و شرکت‌های زیرمجموعه آن
شرکت سهامی احداث صنعت	مؤسسه اعتباری غیربانکی ثامن
شرکت سهامی خاص تلاشگران صنعتی معدنی لامرد	مؤسسه اعتباری غیربانکی نور
شرکت صنعتی و معدنی چادرملو	بانک تعاون اسلامی
شرکت فولاد آذربایجان	بانک رفاه کارگران
شرکت فولاد خوزستان	بانک قوامین
شرکت فولاد مکران منطقه آزاد چابهار	بانک کارآفرین
شرکت مجتمع صنعتی و معدنی فرزانگان خرامه	بیمه معلم

نهادهایی که به سامانه متصل شده‌اند

نام سازمان یا دستگاه	نام سازمان یا دستگاه
بانک مرکزی	شرکت آلومینای ایران
پست‌بانک ایران	شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی	شرکت ملی فولاد ایران
شرکت پست جمهوری اسلامی ایران	سازمان مدیریت صنعتی
شرکت خدمات هواپیمایی پیام	شرکت گسترش صنایع بلوچ
سازمان خصوصی‌سازی	صندوق توسعه صنایع دریایی
شرکت سرمایه‌گذاری‌های خارجی ایران	صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری‌های صنایع کوچک
سازمان امور مالیاتی کشور	مرکز ملی فرش ایران
سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی	صندوق بیمه تأمین اجتماعی روستاییان و عشایر
گمرک جمهوری اسلامی ایران	صندوق بازنشستگی کشور
سازمان تعزیرات حکومتی	دیوان محاسبات کشور
شرکت ملی صنایع پتروشیمی	بانک آینده
شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی	بانک اقتصاد نوین
شرکت ملی نفت ایران	بانک ایران‌زمین
شرکت ملی گاز ایران	بانک توسعه تعاون
سازمان اموال و املاک کوثر	بانک دی
سازمان اقتصادی کوثر	بانک سامان
سازمان مجتمع‌های فرهنگی و سیاحتی کوثر	بانک سپه
مرکز آمار ایران	بانک شهر
سازمان هدفمندی یارانه‌ها	بانک صنعت و معدن
سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	بانک قرض‌الحسنه مهر ایران
سازمان امور اراضی وزارت کشاورزی	بانک مسکن
سازمان تحقیقات و آموزش و ترویج کشاورزی	بانک ملت
سازمان حفظ نباتات کشور	بانک کشاورزی
سازمان شیلات ایران	مؤسسه اعتباری توسعه
سازمان چای کشور	مؤسسه اعتباری ملل
شرکت خدمات حمایتی کشاورزی	بانک انصار
صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری کشاورزی	بانک تجارت
سازمان امور عشایر ایران	بانک توسعه صادرات ایران
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری	بانک خاورمیانه
سازمان دامپزشکی کشور	بانک سرمایه
سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران	بانک سینا
شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران	بانک صادرات
صندوق بیمه کشاورزی	بانک قرض‌الحسنه رسالت
سازمان توسعه تجارت ایران	بانک مشترک ایران و ونزوئلا
سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان	بانک ملی ایران
سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران	بانک پارسیان
شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی	بانک گردشگری
صندوق ضمانت صادرات ایران	بیمه آسیا
مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی	بیمه دانا
صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی	صندوق کارآفرینی امید
شرکت منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس	کمیته امداد امام خمینی (ره)

خبر

تا این لحظه هیچ خبری از افزایش قیمت بنزین نیست

● مدیرعامل شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی با اشاره به شایعات مطرح‌شده درخصوص افزایش قیمت بنزین در ماه رمضان گفت: تا این لحظه هیچ خبری از افزایش قیمت بنزین نیست. محمدرضا موسوی‌خواه در گفت‌وگو با فارس با اشاره به شایعاتی که اخیرا درخصوص افزایش قیمت بنزین در ماه رمضان مطرح شده است، گفت: تا این لحظه هیچ خبری از افزایش قیمت بنزین نیست. با ورود به سال ۹۷ میانگین مصرف بنزین در کشور افزایش یافت و به رقمی حدود ۸۷ میلیون لیتر در روز رسید. بیژن زنگنه وزیر نفت در مراسم افتتاحیه نمایشگاه بین‌المللی نفت که هفته گذشته برگزار شد، گفته بود: «مسئله خودکفایی بنزین تنها با همکاری پالایشگاه‌ها حل نمی‌شود و باید کارخانه‌های خودروسازی و همچنین قیمت بنزین این مسئله را برطرف کند».

افزایش ۱۹/۵ درصدی حداقل حقوق بازنشستگان

● معاون اول رئیس‌جمهور مصوبه افزایش حقوق بازنشستگان را ابلاغ کرد که بر این اساس حداقل حقوق بازنشستگان در سال ۹۷ معادل ۱۹،۵ درصد و حقوق سایر سطوح مزدی نیز ۱۳ درصد افزایش یافت. به گزارش مهر، هیئت وزیران در جلسه ۱۶ اردیبهشت به‌پیشنهاد شماره ۱۳۱۶۶ مورخ ۱۶ اردیبهشت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و به‌استناد ماده (۹۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ تصویب کرد: از تاریخ یکم فروردین ۱۳۹۷ تمامی مستمری‌های بازنشستگی، ازکارافتادگی و مجموع مستمری بازماندگان مشمول قانون تأمین اجتماعی که تا پایان سال ۹۶ برقرار شده‌اند، به‌ترتیب برای دریافت‌کنندگان حداقل مستمری براساس مصوبه مورخ ۲۲ فروردین ۹۷ شورای عالی کار به‌میزان ۱۹،۵ درصد و برای سایر سطوح به‌میزان ۱۳ درصد مستمری آنان در پایان اسفند ماه ۹۶ افزایش می‌یابد. براساس این گزارش، این مصوبه از سوی اسحاق جهانگیری به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه‌وبودجه کشور ابلاغ شد.